

**MAGISTRÁT HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ
REPUBLIKY BRATISLAVY**

Sekcia sociálnych vecí

Primaciálne nám. 1, P. O. Box 192, 814 99 Bratislava 1

Zápisnica zo zasadnutia Rady seniorov

zo dňa 08.09.2022 (09:00-10:30),

Mezanín Primaciálneho paláca

Členovia Rady seniorov:

Prítomní:

1. Batovičová Gizela, zástupkyňa mestskej časti Devín
2. Brániková Anna, zástupkyňa mestskej časti Podunajské Biskupice
3. Capková Alžbeta, zástupkyňa mestskej časti Rača
4. Hrmová Ludmila, zástupkyňa mestskej časti Záhorská Bystrica
5. Hrušovská Gabriela, zástupkyňa mestskej časti Vrakuňa
6. Karácsonyová Edita, zástupkyňa mestskej časti Rusovce
7. Kostková Katarína, zástupkyňa mestskej časti Petržalka
8. Mravcová Zdenka, Ing., zástupkyňa mestskej časti Dúbravka
9. Musilová Milota, Ing., zástupkyňa mestskej časti Staré Mesto
10. Sedlák Peter, Ing., zástupca mestskej časti Karlova Ves
11. Vráblik Miroslav, zástupca mestskej časti Ružinov
12. Weissová Eva, JUDr., zástupkyňa krajskej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska (JDS) Petržalka

Ospravedlnení:

1. Antalová Plavuchová Lenka, Mgr., námestníčka primátora, predsedníčka rady
2. Bereš Ivan, zástupca mestskej časti Lamač
3. Gaálová Mariana, Asociácia prijímateľov sociálnych služieb v SR
4. Klučková Elena, zástupkyňa mestskej časti Čunovo
5. Klučková Jaroslava zástupkyňa mestskej časti Jarovce
6. Krištofič Ján, zástupca mestskej časti Vajnory
7. Krumlová Štefánia, Ing. arch., zástupkyňa mestskej časti Nové Mesto
8. Lipková Daniela, zástupkyňa mestskej časti Devínska Nová Ves, podpredsedníčka rady

Za sekciu sociálnych vecí (SSV):

Tomešová Ingrid, Mgr., tajomníčka rady, oddelenie sociálnej podpory pre seniorov a ľudí so znevýhodnením, Magistrát hl.m. Bratislavy

Kurillová Dušana, Mgr., vedúca oddelenia sociálnej podpory pre seniorov a ľudí so znevýhodnením, Magistrát hl.m. Bratislavy

Prizvané zástupkyne z Mestských častí:

Hrevušová Alena, Odbor sociálnych vecí, mestská časť Bratislava-Ružinov

Malačinová Dominika, PhDr., Vedúca odd. soc. vecí a zdravotníctva, mestská časť Bratislava-Dúbravka

Antaličová Erika, Mgr., Vedúca odd. soc. vecí mestská časť Bratislava- Karlova Ves

Mesíčková Dana, Koordinátorka denných centier mestská časť Bratislava -Karlova Ves

Mokrāňová Gabriela, Vedúca denného centra, mestská časť Bratislava-Karlova Ves

MAGISTRÁT HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY

Sekcia sociálnych vecí

Primaciálne nám. 1, P. O. Box 192, 814 99 Bratislava 1

Body programu:

1. Otvorenie zasadnutia
2. Fungovanie siete denných centier v mestských častiach – zdieľanie dobrej praxe
3. Rôzne

1. Otvorenie zasadnutia

Vzhľadom na neprítomnosť predsedníčky Rady seniorov (ďalej len „RS“) námestníčky primátora Lenky Antalovej Plavuchovej, ako aj poverenej predsedajúcej podpredsedníčky RS p. Daniely Lipkovej (pozn. obidve sa ospravedlnili zo zdravotných dôvodov), bolo zasadnutie RS pracovné a členovia a členky RS nehlasovali o bodoch programu zasadnutia a neprijímali uznesenia.

2. Fungovanie siete denných centier v mestských častiach – zdieľanie dobrej praxe

Hlavným bodom pracovného zasadnutia RS bola téma fungovania siete denných centier v mestských častiach a zdieľanie dobrej praxe. Tajomníčka RS Ingrid Tomešová predstavila zástupkyne z oddelení sociálnych vecí mestských častí Dúbravka, Karlova Ves a Ružinov. Následne za oddelenie sociálnej podpory pre seniorov a ľudí so znevýhodnením Magistrátu hl.m. Bratislavy vo svojej prezentácii uviedla základné informácie k téme fungovania denných centier:

Zákon o sociálnych službách v platnom znení definuje pojem Denné centrum v § 56 ods. 1 a 2 nasledovne: „(1) V dennom centre sa poskytuje sociálna služba počas dňa fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek, fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičovi s dieťaťom alebo starému rodičovi s vnukom alebo vnučkou. (2) V dennom centre sa najmä a) poskytuje sociálne poradenstvo, b) zabezpečuje záujmová činnosť.“

Komunitný plán sociálnych služieb (ďalej len „KPSS“) hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy 2023 – 2030 obsahuje Strategický cieľ 2 - Dôstojný, bezpečný a čo najsamostatnejší život starších obyvateľov podporený dostupnou sieťou sociálnych služieb, súčasťou tohto cieľa je Opatrenie 2.1.8 Pilotná spolupráca so zameraním na fungovanie siete denných centier vo vybranej/ných mestskej časti/mestských častiach. Pričom poukázala na to, že kompetenciu zriaďovať denné centrá majú jednotlivé mestské časti a mesto má záujem podporiť funkciu denných centier cez prieskum, sieťovanie a prepájanie jednotlivých denných centier, pri organizovaní vzdelávacích, umeleckých, rekreačných a športových aktivít, aj v spolupráci s proseniorskými organizáciami a považuje denné centrá za veľmi dôležitý nástroj pri prevencii osamelosti. Mesto môže ponúknuť spoluprácu denným centrom pri realizácii auditov bezbariérovosti priestorov resp. poskytnúť štandardy prístupnosti (existuje manuál verejných priestorov, štandardy bezbariérových vstupov; pripravujú sa štandardy bezbariérovosti verejných toaliet). Nie vo všetkých mestských častiach sú zriadené denné centrá, v niektorých ale fungujú občianske združenia, často aj s podporou mestskej časti, a tie supľujú činnosť denných centier.

(obsah celej prezentácie v prílohe).

Fungovanie denných centier v mestskej časti Karlova Ves

- Antaličová Erika, Mgr., Vedúca oddelenia sociálnych vecí mestská časť Bratislava-Karlova Ves

V Karlovej Vsi pôsobia 2 denné centrá: Denné centrum Lackova a Denné centrum Tilgnerova, každé z nich má kapacitu 100 miest a sú registrované od 12.06.2012. Vo svojej prezentácii uviedla aké je rozdelenie činností a záujmových skupín pôsobiacich v týchto denných centrách,

MAGISTRÁT HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY

Sekcia sociálnych vecí

Primaciálne nám. 1, P. O. Box 192, 814 99 Bratislava 1

aké záujmové činnosti a aktivity sa tam realizujú aj aké aktivity sú plánované na mesiac október – mesiac úcty k starším. Poukázala aj na schválené ciele v Komunitnom pláne sociálnych služieb na obdobie 2022 – 2024, ktoré sa týkajú denných centier napr. vybudovanie medzigeneračnej komunitnej záhrady pri dennom centre na Lackovej ulici. (obsah celej prezentácie v prílohe).

Fungovanie denných centier v mestskej časti Dúbravka:

- Malačinová Dominika, PhDr., Vedúca odd. soc. vecí a zdravotníctva, mestská časť Bratislava-Dúbravka

V Dúbravke pôsobia 4 denné centrá: Denné centrum 1: Pod záhradami 39, Denné centrum 2: Ožvoldíkova 12, Denné centrum 3: Bazovského 21, Denné centrum 4: Ožvoldíkova 12, presťahované zo Žatevnej od 23.4.2019. Sú to registrované sociálne služby, v denných centrách majú kapacitu 500 miest, pričom každé denné centrum má inú kapacitu a každé denné centrum je inak zamerané pokiaľ ide o aktivity. Podobne ako v Karlovej Vsi aj v denných centrách v Dúbravke sa realizujú rôznorodé druhy aktivít - športové, umelecké, fungujú tu dva spevácke krúžky, prebiehajú rôzne kurzy napr. počítačový, správneho dýchania atď. Denné centrá spolu úzko spolupracujú, zastrešuje ich Rada seniorov v Dúbravke. Denné centrá majú svoje vlastné aktivity alebo aktivity pod patronátom Rady seniorov v Dúbravke, ktoré riadi aktívna koordinátorka Rady seniorov. Ďalej uviedla, že aj v Dúbravke v Komunitnom pláne sociálnych služieb sú opatrenia týkajúce sa denných centier. V septembri bude odprezentovaný na zastupiteľstve Program aktívneho starnutia v Dúbravke. V tejto mestskej časti nemali po koronakríze problém s tým, že by sa seniory nechceli zapojiť do aktivít v denných centrách. Skôr bol problém, keď museli denné centrá zatvoriť kvôli sprísneným opatreniam. Na záver uviedla aké aktivity pripravujú v októbri v mesiaci úcty k starším a vyzdvihla dobrú spoluprácu medzi dennými centrami a ďalšími organizáciami pôsobiacimi v Dúbravke - JDS, SČK, hasiči. Vzhľadom na množstvo aktívnych seniorov, uvažujú aj nad zriadením ďalšieho denného centra.

Fungovanie denných centier v mestskej časti Ružinov:

- Hrevušová Alena, Odbor sociálnych vecí, mestská časť Bratislava-Ružinov

V Ružinove pôsobí 6 denných centier: Denné centrum Kaštieľska 30 (Prievoz), Denné centrum Páričkova (Nivy), Denné centrum Zimná 1 (Ostredky), Denné centrum Ružinovská 28 (Pošeň), Denné centrum Na úvrati 52 (Trnávka) a nedávno sa im podarilo získať registráciu na Bratislavskom samosprávnom kraji (BSK) pre 6 denné centrum na Herlianskej 45 (Štrkovec). Išlo o veľmi náročný administratívny proces, ktorý trval približne rok. Najneskôr do 6 mesiacov od registrácie je potrebné zahájiť spustenie sociálnej služby v dennom centre. Uviedla, že potom ako bolo možné znova obnoviť aktivity v denných centrách po pandémii koronavírusu, bolo cítiť polarizáciu aj medzi seniormi, ktorá bola spôsobená rozdielnymi názormi na očkovanie. Aktivity sa rozbiehali postupne. U starších seniorov stále pretrváva strach zo stretávania. Vedúce denných centier s nimi udržiavajú aspoň telefonický kontakt prípadne sa s nimi stretávajú osobne ale bez prítomnosti väčšieho počtu ľudí. Ale je to samozrejme rozdielne v každom dennom centre. Momentálne zaznamenali hlavne záujem o pozitívnejšie divadelné predstavenia. Na aktivity využívajú aj Dom kultúry Ružinov. Denné centrá spolupracujú so základnými školami, s materskými školami, s knižnicou ale aj s políciou, s ktorou pripravujú preventívne aktivity na ochranu seniorov pred rôznymi druhmi podvodov. Uviedla, že sa im podarilo realizovať športový deň pre seniorov. Toto podujatie malo veľký úspech aj z dôvodu, že sa mohli seniory osobne stretnúť a stráviť spolu čas. Naopak o výučbu jazykov momentálne nie je medzi seniormi záujem. V závere informovala o plánoch, ktoré ich čakajú, a to presťahovanie Denného centra na Úvrati v Trnávke.

MAGISTRÁT HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY

Sekcia sociálnych vecí

Primaciálne nám. 1, P. O. Box 192, 814 99 Bratislava 1

Diskusia k danému bodu programu:

Zúčastnení diskutovali o náročnosti administratívnych procesov pri nahlasovaní zmeny údajov pri denných centrách, ako aj pri získaní registrácie na nové denné centrum na BSK, o potrebe zmeny štatútov denných centier a úprave terminológie – nie členovia, ale prijímatelia sociálnej služby, o financovaní denných centier atď.

- Pani Capková z MČ Rača: Ocenila množstvo aktivít v denných centrách v mestských častiach, ktoré mali príspevok na zasadnutí RS. Uvítala by zástupcov aj z ďalších mestských častí, aby bolo možné zdieľať dobrú prax a inšpirovať sa. Napríklad prepojenie aktérov – denných centier a Jednoty dôchodcov Slovenska, tak ako bolo uvedené v Karlovej Vsi alebo v Dúbravke, jej v Rači chýba.

- Pani Musilová z MČ Staré Mesto: Uviedla, že v tejto mestskej časti bol už dávnejšie zrušený denný stacionár na Záhrebskej, priestor bol prerobený na škôlku. Ďalej uviedla, že ona sa vo svojom okolí stretáva s ľuďmi so zdravotným znevýhodnením a takýto typ služby tu teraz chýba.

Zúčastnení najskôr diskutovali o tom, aký je rozdiel medzi denným stacionárom a denným centrom.

- Pani Malačinová odd. soc. vecí a zdravotníctva, MČ Dúbravka: Uviedla, že v Dúbravke denný stacionár už nemajú. Bol zrušený, pretože bol nízky dopyt.

-Pani Kurillová (SSV): Informovala, že hl. mesto má 1 denný stacionár na Kramároch v zariadení pre seniorov Archa, ale po pandémii nie je o tento typ služby veľký záujem.

- Pani Malačinová odd. soc. vecí a zdravotníctva, MČ Dúbravka: Uviedla, že keď chce byť niekto v dennom stacionári umiestnený musí byť na túto službu posúdený mestskou časťou. Ale aj z počtu podaných žiadostí je zrejmé, že o túto službu nie je veľký záujem. Dodala, že dostávajú veľmi málo žiadostí na posúdenie na odkázanosť na tento typ sociálnej služby v porovnaní s inými žiadosťami napr. odkázanosť na zariadenie.

-Pani Kurillová (SSV): Sa dotazovala na názor zúčastnených, prečo si myslia, že je taký malý záujem o túto službu.

-Pani Malačinová odd. soc. vecí a zdravotníctva, MČ Dúbravka: Uviedla, že ich skúsenosť je taká, že ak to seniorom ich zdravotný stav dovoľuje chcú zostať v domácom prostredí a keď je zdravotný stav už tak zhoršený, že to nie je možné, tak až potom hľadajú zariadenie.

-Pani Hrušovská MČ Vrakuňa: Vo Vrakuni sa tiež zrušil denný stacionár.

- Pán Sedlák z MČ Karlova Ves: Poukázal na to, že problémom môže byť preprava do/z denného stacionára.

-Pani Antaličová, oddelenie sociálnych vecí Karlova Ves: Uviedla, že preprava do/z denného stacionára môže byť logisticky náročná pre rodinu aj pre klienta. Rovnako ako v Dúbravke aj v Karlovej Vsi evidujú málo žiadostí o posúdenie odkázanosti na tento typ služby. V praxi sa stretávajú s tým, že je potrebné vysvetľovať rozdiel medzi denným centrom a denným stacionárom.

-Pani Kurillová (SSV): Poukázala na to, že aj v pracovných skupinách v rámci KPSS sa riešil problém prepravnej služby - zabezpečenie prepravnej služby z rôznych mestských častí do Archy na Kramároch je náročné, vzhľadom na veľkosť Bratislavy aj na časové rozpätie poskytovanej služby v stacionári. V rámci opatrení v KPSS sa podpora mesta bude zameriavať najmä na služby, ktoré sú uvádzané v analýze KPSS ako nedostatkové, medzi také patrí aj prepravná služba.

Zúčastnení uzavreli diskusiu, ktorá sa týkala denných stacionárov a vrátili sa k téme denných centier a k zdieľaniu príkladov dobrej praxe.

MAGISTRÁT HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY

Sekcia sociálnych vecí

Primaciálne nám. 1, P. O. Box 192, 814 99 Bratislava 1

- Pani Hrmová z MČ Záhorská Bystrica: Uviedla, že hoci v Záhorskej Bystrici nemajú denné centrum, patria medzi tie mestské časti, kde pôsobí občianske združenie, ktoré organizuje športové, kultúrne aj medzigeneračné aktivity. Veľa aktivít organizujú v exteriéri, takže po covidovom období nemali problém s účasťou a s tým, aby sa seniori znova zapojili do týchto aktivít.
- Pani Kurillová (SSV): Položila zúčastneným otázku, ako vedia určiť po akých druhoch akcií je dopyt, na aké typy akcií je potrebné sa zamerať, aby sa ich seniori zúčastnili.
- Pani Hrmová z MČ Záhorská Bystrica: Uviedla, že ich mestská časť patrí medzi tie menšie, z čoho plynie v tomto prípade výhoda, pretože obyvatelia sa medzi sebou poznajú, pravidelne sa stretávajú, a teda vedia o aké typy akcií je záujem.
- Pani Mokránová, vedúca jedného z denných centier v mestskej časti Karlova Ves: Uviedla, že okrem toho, že pracuje ako vedúca v dennom centre pôsobí aj v miestnej organizácii JDS, a tak prepája aktivity aj členov. Ďalej uviedla, že tiež majú Program aktívneho starnutia. Zdôraznila, že je dôležité nielen informácie o aktivitách zverejňovať, ale aj členov priamo telefonicky kontaktovať, a tak zabezpečiť ich účasť na aktivitách. Pokiaľ ide o členskú základňu, vekové zloženie je medzi 70 r.-90 r. a podľa toho prispôsobujú aj aktivity, je potrebné ponúkať rôzne druhy aktivít, aby si každý mohol vybrať.
- Pani Tomešová (SSV): Položila otázku, ako je zabezpečené personálne a finančné zázemie denných centier.
- Pani Malačinová odd. soc. vecí a zdravotníctva, MČ Dúbravka: Uviedla, že vedúce/vedúci denných centier pracujú na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru v zmysle Zákonníka práce a každé denné centrum má svoj rozpočet a podľa toho si vytvorí plán aktivít na celý rok.
- Pani Kostková z MČ Petržalka: Uviedla, že v Petržalke majú iný systém. Každá vedúca/vedúci denného centra naplánuje aktivity a až následne dostane od mestskej časti finančné prostriedky na ich pokrytie.
- Pani Weisssová zástupkyňa krajskej organizácie JDS Petržalka: Uviedla, že je členkou jedného z denných centier v Petržalke, že každé denné centrum má svoju samosprávu. V Petržalke funguje 6 denných centier a aktivít sa zúčastňuje cca 500 členov. Zdôraznila, že sa vytrácajú medzigeneračné aktivity, ktoré fungovali pred pandemiou napr. aj spolupráca medzi školami, škôlkami a dennými centrami. Pokiaľ ide o účasť seniorov na aktivitách denných centier po koronakríze, uviedla, že nie všetci sa znova do nich zapojili.
- Pani Mesíčková, Koordinátorka denných centier MČ Karlova Ves: Zdôraznila, že v Karlovej Vsi považujú medzigeneračné aktivity za veľmi dôležité a budú sa snažiť čo najviac podporovať vťahovanie seniorov do aktivít po koronakríze.
- Pán Sedlák z MČ Karlova Ves: Požiadala o zaslanie odprezentovaných prezentácií poštou vopred.
- Pani Kurillová (SSV): Požiadala členov RS, aby zasielali body do programu na zasadnutie RS tajomníčke RS v požadovanom termíne.
- Pani Kurillová a Tomešová (SSV): Poďakovali prítomným za účasť a prisľúbili zorganizovanie stretnutia k téme denných centier v širšom formáte tak, aby bola možnosť zazdieľať dobrú prax a navzájom sa inšpirovať dostupná pre všetky mestské časti.

Zapísala:

Mgr. Ingrid Tomešová, tajomníčka RS, oddelenie sociálnej podpory pre seniorov a ľudí so znevýhodnením, v. r.

Overila:

Mgr. Dušana Kurillová, vedúca oddelenia sociálnej podpory pre seniorov a ľudí so znevýhodnením, v. r.